

2023-09-19 Nr. S-056

Lietuvos Respublikos Susisiekimo ministerija

saulius.kerza@sumin.lt
ramunas.rimkus@sumin.lt
vaide.porvaneckiene@sumin.lt

**DĖL PAŽANGOS PRIEMONĖS SKATINTI ALTERNATYVIŲJŲ DEGALŲ NAUDOJIMĄ
TRANSPORTO SEKTORIUJE**

LR Susisiekimo ministerija parengė pažangos priemonę Nr. 10-001-06-01-01 „Skatinti alternatyviųjų degalų naudojimą transporto sektoriuje“ (toliau – Pažangos priemonė) ir teikia išvadoms Susisiekimo plėtros programos Pažangos priemonės Nr. 10-001-06-01-01 veiklos „Taršių sunkiojo transporto priemonių (N2, N3, M2 ir M3 klasės) pakeitimo į netaršias arba visai netaršias skatinimas“ poveiklės „Taršių sunkiojo transporto priemonių pakeitimo į biodujomis varomas skatinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 10 (toliau – Aprašas) projektą.

Lietuvos keleivių vežimo asociacija (toliau – LKVA) susipažinusi su Aprašu teikia žemiau nurodytas pastabas ir prašo Aprašo rengėjus jas įvertinti.

1. Pastebėtina, kad priemone teikiamas prioritetas biodujomis varomoms transporto priemonėms, neįtraukinat elektra varomų transporto priemonių. Įvertinus keliamus ekologiškumo tikslus, teikiamas finansavimas neturėtų būti apribotas vienos transporto rūšies (pagal vartojamo kuro rūšį) pasitelkimu.
2. Finansavimo sąlygų aprašo 2.1. punkte nurodyta: *Galimi pareiškėjai – juridiniai asmenys, turintys licencijas, suteikiančias teisę vežti keleivius autobusais Lietuvos Respublikos teritorijoje (įsigyjant naujas M3 klasės netaršias transporto priemones) ir/arba juridiniai asmenys, vykdančys veiklą taršiomis sunkiojo transporto priemonėmis ir norintys įsigyti naujas N2 ir N3 klasės netaršias transporto priemones. Pareiškėjų įsigytos netaršios transporto priemonės turi būti įregistruotos Lietuvos Respublikoje ir naudojamos tik vidaus maršrutais šalies teritorijoje.*

Taigi, aptartame punkte nurodoma galimybė įsigyti M3 klasės transporto priemones. Tuo tarpu Pažangos priemonė kalba apie M2 ir M3 klasės transporto priemones. Prašome patikslinti, ar Aprašas susiaurins įsigyjamų transporto priemonių pasirinkimo galimybes, paliekant tik M3 klasės transporto priemones. Atitinkamai 2.11; 2.26.2.-2.26.5 ir kiti punktai taip pat reglamentuoja tik M3 klasės transporto priemones.

3. Finansavimo aprašo 2.11. punkte nurodoma vienai įsigyjamai netaršiai transporto priemonei pagal Aprašą finansuojama suma. Reikalingas patikslinimas ar tai transporto priemonės įsigijimo kaina, ar tinkamų finansuoti išlaidų suma.
4. Aprašo 2.2. punkte nurodoma, jog *Pareiškėjai gali būti tik tie juridiniai asmenys, kurie atitinka Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 reikalavimus ir kuriems gali būti suteikta de minimis pagalba*. Projektui skiriamos finansavimo lėšos yra *de minimis* pagalba, finansavimas skiriamas vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 nuostatomis (2.10.).

Jei teisingai suprantama reglamentavimo nuostata, tai pareiškėjas turi teisę pagal Pažangos priemonės aprašą pretenduoti tik tokia apimtimi, kiek ji nėra išnaudojusi *de minimis* pagalbos. Dėl šios aplinkybės Pažangos priemonės bus išnaudotos tik iš dalies arba iš vis nebus pasinaudota šia priemone, kadangi:

- 4.1. *De minimis* yra vertinama už trejų metų laikotarpį. Daugeliui įmonių *de minimis* apimtimi buvo suteikta pagalba dėl Covid-19 pasekmių. Primintina, kad nuo Covid-19 itin nukentėjo keleivių pervežimo sektorius, nes kelionės ilgą laiką buvo itin ribojamos arba netgi tam tikru metu draudžiamas susisiekimas tarp skirtingų savivaldybių. Dėl to tokios įmonės negalės pasinaudoti Pažangos priemone.

- 4.2. *De minimis* pagalba net jei būtų pasinaudojama visu 100 proc. sudaro 200 000 Eur. Įsigyjamai transporto priemonei papildomai finansuoti skiriama 50 000,- Eur. Tokiu būdu darant prielaidą, kad vienam M3 klasės autobusui bus išnaudota 50 000,- Eur suma, tai reikš, kad vienas pareiškėjas galės įsigyti tik 4-5 autobusus. Taigi, transporto parką atnaujins tik labai maža apimtimi. Todėl siūlytina svarstyti Pažangos priemonę naudoti kaip valstybės pagalbą. Juo labiau, jog su Pažangos priemonės pagalba įsigytos transporto priemonės turi būti naudojamos tik vidaus rinkoje.
- 4.3. Jei visgi būtų nuspręsta naudoti *de minimis* kriterijų, tai siūlytina vertinti ar pareiškėjas atitinka *de minimis* reikalavimą ne paraiškos teikimo metu, tačiau mokėjimo prašymo teikimo momentui. Tokiu būdu būtų įvertinta jau nurodyta situacija, kad galimi pareiškėjai keleivių transporto sektoriuje yra gavę *de minimis* pagalbą Covid-19 padarinių švelninimui.

Tikimės, kad pateiktos pastabos bus vertinamos ir jas bus atsižvelgta.

Sekretorius

Vitalijus Bertašius